

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**

z dnia 16 stycznia 2015 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczek
dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania**

(Dz. U. z dnia 22 stycznia 2015 r.)

Na podstawie art. 92a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczek dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67 i Nr 18, poz. 102 oraz z 2009 r. Nr 218, poz. 1696) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

"§ 1. 1. Organizatorzy wycieczek dla dzieci i młodzieży szkolnej, zwani dalej "organizatorami wycieczek", są obowiązani do zapewnienia bezpiecznych warunków wycieczek i właściwej opieki wychowawczej.

2. Organizatorzy wycieczek są również obowiązani do zatrudnienia odpowiednio przygotowanej kadry pedagogicznej, w tym kierowników i wychowawców wycieczek."

2) w § 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Organizator wycieczek jest obowiązany zapewnić uczestnikom wycieczek dostęp do opieki medycznej."

3) w § 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Kierownikiem wycieczek może być osoba, która:

1) spełnia warunek, o którym mowa w art. 92a ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

2) ukończyła 18 lat;

3) posiada wykształcenie co najmniej średnie;

4) ukończyła kurs na kierownika wycieczek;

5) posiada co najmniej trzyletni staż pracy dydaktyczno-wychowawczej lub opiekuńczo-wychowawczej."

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1c w brzmieniu:

"1a. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy czynnych instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika, pełniących funkcję kierownika w formach wycieczek prowadzonych przez organizacje harcerskie.

1b. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy osób zajmujących stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach oraz czynnych instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej podharcmistra.

1c. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie dotyczy nauczycieli oraz czynnych instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej podharcmistra."

c) uchyla się ust. 2 i 3;

4) w § 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Wychowawcą wycieczek może być osoba, która:

1) spełnia warunki, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1-3;

2) ukończyła kurs na wychowawcę wycieczek."

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

"1a. Warunek, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 3, nie dotyczy instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika, pełniących funkcję wychowawcy w formach wycieczek prowadzonych przez organizacje harcerskie.

1b. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy nauczycieli, instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika, przewodników turystyki kwalifikowanej, instruktorów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oraz trenerów i instruktorów sportu."

c) uchyla się ust. 2 i 3;

5) § 14 otrzymuje brzmienie:

"§ 14. 1. Kursy na kierownika lub wychowawcę wycieczek mogą być organizowane przez placówki doskonalenia nauczycieli, a także za zgodą i pod nadzorem kuratora oświaty przez osoby prawne, osoby fizyczne

oraz instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 68a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

2. Program kursów, o których mowa w ust. 1, określają odpowiednio załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia.

3. Kursy, o których mowa w ust. 1, kończą się egzaminem sprawdzającym wiedzę i umiejętności zdobyte podczas kursu, zwanym dalej "egzaminem".

4. Za organizację i przeprowadzenie egzaminu odpowiadają organizatorzy kursów, o których mowa w ust. 1.

5. Organizatorzy kursów, o których mowa w ust. 1, w miejscu przeprowadzania egzaminu sprawdzają tożsamość zdających na podstawie okazanego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

6. Osoba, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu, otrzymuje odpowiednio zaświadczenie o ukończeniu kursu na kierownika wypoczynku albo zaświadczenie o ukończeniu kursu na wychowawcę wypoczynku.

7. Wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu na kierownika wypoczynku stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia.

8. Wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu na wychowawcę wypoczynku stanowi załącznik nr 8 do rozporządzenia.";

6) załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego rozporządzenia;

7) dodaje się załączniki nr 7 i 8 do rozporządzenia w brzmieniu określonym odpowiednio w załącznikach nr 3 i 4 do niniejszego rozporządzenia.

§2. Kursy dla kierowników wypoczynku lub kursy dla wychowawców kolonijnych, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, mogą być zakończone na podstawie przepisów dotychczasowych.

§3. Osoby, które:

1) przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ukończyły odpowiednio kurs dla kierowników wypoczynku lub dla wychowawców kolonijnych,

2) od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ukończą kurs, o którym mowa w § 2

- spełniają warunek ukończenia odpowiednio kursu na kierownika wypoczynku lub wychowawcę wypoczynku, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 4 oraz w § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§4. Do dnia 31 sierpnia 2015 r. wychowawcami wypoczynku mogą być także osoby, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu dotychczasowym.

§5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

PROGRAM KURSU NA KIEROWNIKA WYPOCZYNKU

Lp.	Temat	Liczba godzin	Formy realizacji
1	Planowanie pracy wychowawczej	1	wykład i zajęcia praktyczne
2	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży:		
	- podział na grupy		1 wykład i zajęcia praktyczne
	- wybór samorządu		
	- rada kolonii - obozu		
	- rozkład dnia		
	- rada wychowawców		
3	Bezpieczeństwo życia i zdrowia uczestników:		
	obowiązujące przepisy:		2 wykład i zajęcia praktyczne
	- podczas przejazdu na miejsce wypoczynku		
	- w czasie trwania wypoczynku		
	- przeciwpożarowe		
	- w czasie kąpieli		
	- w czasie poruszania się po drogach		
	- w czasie wycieczek i turystyki kwalifikowanej (piesze, rowerowe, autokarowe, górskie, spływy kajakowe)		
	- normy żywienia		
	- zasady obsługi urządzeń elektrycznych		
	- zasady postępowania w przypadku czynów karalnych popełnianych przez nieletnich oraz wykroczeń i przestępstw popełnianych przez opiekunów		

- abc ratownictwa przedmedycznego z wykorzystaniem sprzętu do ćwiczeń udzielania pierwszej pomocy, w tym zestawu do podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (m.in. fantom, defibrylator)	3	zajęcia praktyczne
4 Organizacja pracy kierownika wypoczynku z kadrami pedagogicznymi oraz z personelem administracyjno-obsługowym, elementy zarządzania kryzysowego	2	wykład i zajęcia praktyczne
5 Prowadzenie dokumentacji wypoczynku - obowiązujące przepisy	1	wykład
Razem	10	
w tym:	6 1 3	wykład i zajęcia praktyczne wykład zajęcia praktyczne
Egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności zdobyte podczas kursu		

ZAŁĄCZNIK Nr 2

PROGRAM KURSU NA WYCHOWAWCĘ WYPOCZYNKU

Lp.	Temat	Liczba godzin	Formy realizacji
1	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży: - koordynacyjna rola władz oświatowych - obowiązujące przepisy - elementy psychologii rozwojowej i wychowawczej z uwzględnieniem potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym	3	wykład i zajęcia praktyczne
2	Organizacja zajęć w czasie trwania wypoczynku: - rada wychowawców - grupa jako zespół wychowawczy - organizacja i rozkład dnia - regulamin uczestnika	2	wykład i zajęcia praktyczne
3	Planowanie pracy opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej: - opracowanie planu wychowawczego grupy - dokumentacja wychowawcy - obowiązki wychowawcy grupy - metody i formy realizacji planów wychowawczych	4	wykład i zajęcia praktyczne
	Ruch i rekreacja: - cele i zadania zajęć wychowania fizycznego - metody nauki technik pływania	1	wykład
4	- gry i zabawy ruchowe - zajęcia z gier zespołowych - sport, olimpiady sportowe, lekkoatletyka - organizacja zajęć dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym	5	zajęcia praktyczne
5	Turystyka i krajoznawstwo: - cele i zadania turystyki i krajoznawstwa w pracy wychowawczej w trakcie wypoczynku - organizacja wycieczek - organizacja biwaków - gry terenowe	4	wykład i zajęcia praktyczne
6	Zajęcia kulturalno-oświatowe: Cele i zadania zajęć kulturalno-oświatowych: - organizacja zajęć kulturalno-oświatowych - elementy kulturalne zajęć w rozkładzie dnia - prowadzenie kroniki - organizacja uroczystości, imprez, wieczornic, ognisk - gry i zabawy świetlicowe	5	wykład i zajęcia praktyczne

	- konkursy, wystawy, dyskusje - śpiew, muzyka, zabawy ze śpiewem		
7	Zajęcia praktyczno-techniczne: Cele i zadania zajęć praktyczno-technicznych: - formy i rodzaje zajęć praktyczno-technicznych - prace dekoracyjne i zdobnicze - indywidualne zainteresowania uczestników - rozwój zainteresowań uczestników	2	wykład i zajęcia praktyczne
8	Prace społecznie użyteczne: Cele i zadania prac społecznie użytecznych: - wychowawcze znaczenie prac społecznie użytecznych, wolontariat - prace w zakresie samoobsługi - prace na rzecz miejsca wypoczynku - prace na rzecz środowiska	2	wykład i zajęcia praktyczne
9	Bezpieczeństwo życia i zdrowia uczestników wypoczynku: - przepisy dotyczące bezpieczeństwa, w tym zasady postępowania w przypadku czynów karalnych popełnianych przez nieletnich oraz wykroczeń i przestępstw popełnianych przez opiekunów - przepisy dotyczące zdrowia i higieny w miejscu wypoczynku	4	wykład i zajęcia praktyczne
	- abc ratownictwa przedmedycznego z wykorzystaniem sprzętu do ćwiczeń udzielania pierwszej pomocy, w tym zestawu do podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (m.in. fantom, defibrylator)	4	zajęcia praktyczne
	Razem	36	
	w tym:	26	wykład i zajęcia praktyczne
		1	wykład
		9	zajęcia praktyczne
	Egzamin sprawdzający wiedzę i umiejętności zdobyte podczas kursu		

ZAŁĄCZNIK Nr 3

WZÓR

.....
(oznaczenie organizatora kursu)

ZAŚWIADCZENIE o ukończeniu kursu na kierownika wypoczynku

Zaświadcza się, że Pan/-i

.....
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia dd-mm-rrrr)

ukończył/-a

kurs

.....
(nazwa kursu)

.....
w wymiarze ..... godzin

w okresie od dnia ..... do dnia

.....
prowadzony przez

Numer zgody na organizację kursu¹⁾:

.....,
wydanej przez
.....,

w dniu
.....

...

Zaświadczenie wydano na podstawie § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.).

Nr ...../20.....r.²⁾

.....
(miejsowość, data)(podpis osoby reprezentującej organizatora kursu)

¹⁾Wypełnić w przypadku kursu organizowanego przez osoby prawne, osoby fizyczne oraz instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 68a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

²⁾Numer zaświadczenia wydanego przez organizatora kursu.